Dosar nr.2a-162/2025 judecătoria Orhei, sediul Central, judecător A. Romandaş

D E C I Z I E

04 septembrie 2025
mun.Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord
În componenţa:
Preşedintele colegiului, judecător Stanislav Grosu
Judecători Alina Ţihonschi şi Radu Holban
Grefier Natalia Pasat

examinând în şedinţă publică, apelul declarat de apelanţii Celacu Andrian şi Celacu Elena împotriva hotărârii judecătoriei Orhei, sediul central din 02 octombrie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată Celacu Andrian şi Celacu Elena către Cooperativa de Producţie „Mezelbrav" şi Opinca Andrei, intervenienţi accesorii CA „Grawe Carat Asigurări "SA, CA „General Asigurări" SA şi OCN „Capital Leasing" SRL privind repararea prejudiciului material,-

c o n s t a t ă :

Pretenţiile reclamanţilor:

1. La data de 25 noiembrie 2022, Celacu Andrian şi Celacu Elena, prin intermediul reprezentantului său, avocatului Tatarciuc Ghenadie, au formulat cerere de chemare în judecată către Cooperativa de Producţie „Mezelbrav" şi Opinca Andrei privind repararea prejudiciului material şi încasarea cheltuielilor de judecată.
2. Reclamanţii Celacu Andrian şi Celacu Elena au solicitat încasarea, în mod solidar, din contul pârâţilor Cooperativa de Producţie „Mezelbrav" şi Opinca Andrei a sumei de 6.001,13 Euro şi 1.200 lei cu titlu de despăgubiri materiale pentru pagubele pricinuite prin infracţiune.
3. În motivarea acțiuni se menționează că, prin sentinţa Judecătoriei Chişinău din 11 noiembrie 2019, s-a recunoscut vinovat inculpatul Opinca Andrei în comiterea infracţiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea art.364^1 Cod de procedură penală, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii în mărime de 160,00 ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Totodată, inculpatului i s-a explicat obligaţia de a se prezenta, în termen de 5 zile de la data rămânerii definitive a sentinţei, la organul de probaţiune din raza teritorială a domiciliului său.
4. În ceea ce privește acțiunea civilă înaintată de Celacu Elena şi Celacu Andrian, instanţa a admis-o parţial, respectiv doar în partea ce ţine de repararea prejudiciului moral, dispunând încasarea de la Opinca Andrei, în beneficiul fiecăruia dintre reclamanţi, a sumei de 10.000,00 lei cu titlu de despăgubiri morale. În privinţa prejudiciului material, acţiunea a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunţe instanţa competentă, în ordinea procedurii civile.
5. Totodată, s-a dispus încasarea de la Opinca Andrei, originar şi domiciliat în satul Brăviceni, raionul Orhei, a sumei de 414,55 lei cu titlu de cheltuieli judiciare în beneficiul statului.

6. Sentinţa din 11 noiembrie 2019 a devenit irevocabilă la data de 15 octombrie 2020, fiind menţinută prin Decizia Curţii de Apel Chişinău din 23 iunie 2020 şi Decizia Curţii Supreme de Justiţie din 15 octombrie 2020**.**

7. Menţionează că, pe lângă faptul că, învinuitul Opincă Andrei şi-a recunoscut vinovăţia în săvârşirea faptei imputate, iar culpa sa a fost pe deplin dovedită prin mijloacele de probă administrate în cursul urmăririi penale. Instanţa de fond, analizând materialul probator, a constatat că fapta acestuia întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal, respectiv conducerea mijlocului de transport de către o persoană aflată în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat**.**

8. Ca urmare a infracţiunii comise, inculpatul a generat o obligaţie civilă delictuală, fiind ţinut să repare prejudiciile cauzate. Întrucât Celacu Andrian şi Celacu Elena sunt soţi, drepturile şi obligaţiile lor patrimoniale se supun regimului juridic al proprietăţii comune în devălmăşie, ceea ce justifică formularea acţiunii în numele ambilor.

9. Din probele administrate rezultă că, prin fapta sa, inculpatul a cauzat distrugerea completă a automobilului de marca „Suzuki", deţinut de reclamanţi în baza unui contract de leasing financiar încheiat cu compania Total Leasing SRL. În cadrul acestor raporturi, Celacu Andrian a achitat companiei de leasing suma de 8.054,10 euro, în contul procurării vehiculului menţionat.

10. Menţionează că, compania de asigurări a restituit din această sumă doar 2.052,97 euro, ceea ce rezultă că familia Celacu a suportat o pierdere efectivă de 6.001,13 euro. Faptul deteriorării totale a automobilului este confirmat de procesul-verbal de cercetare la faţa locului, foto-tabelul anexat, precum şi de procesele-verbale de examinare a obiectului din 12 şi 22 februarie 2019**.**

11. De asemenea, reclamanţii au suportat cheltuieli suplimentare aferente evacuării automobilului de la Orhei la Chişinău, în valoare de 1.200,00 lei**.**

12. Având în vedere că fapta ilicită a fost comisă de Opinca Andrei în calitate de angajat al întreprinderii Mezelbrav COOP, răspunderea civilă delictuală revine în mod solidar atât autorului faptei, cât şi angajatorului său, în temeiul dispoziţiilor privind izvorul de pericol sporit şi răspunderea comitentului pentru fapta prepusului**.**

13. În drept şi-au întemeiat dispoziţiile pe prevederile art. art.1398; 1422 alin.(1); 1423; 2013 Cod civil.

14. *Prin referinţa depusă de pârâtul Opincă Andrei, în persoana reprezentantului, avocat Doroftei Roman la 13 februarie 2023 şi-a exprimat dezacordul faţă de acţiunea formulată de reclamanţi.* În susţinerea poziţiei sale, invocă că sumele pretinse de reclamant cu titlu de prejudiciu material nu au temei legal, urmărind obţinerea unor foloase nejustificate şi lipsite de suport juridic.

15. Menţionează că, reclamanţii urmează să solicite diferenţa de prejudiciu de la compania de asigurări CA „Grawe Carat Asigurări" SA.

16. De asemenea, consideră că pretenţiile îndreptate împotriva lui Opinca Andrei sunt nefondate, întrucât motivele invocate nu sunt clare şi nu se bazează pe dispoziţii legale care să justifice calitatea acestuia de pârât în cauză.

17. *La rândul său, Cooperativa de Producţie „Mezelbrav", în persoana reprezentantului, avocat Lazari Vitalie, prin referinţa depusă a pledat pentru respingerea acţiunii ca fiind neîntemeiată.*

18. În motivarea poziţiei sale, menţionează că, la momentul producerii accidentului rutier din data de 12 februarie 2019, proprietarul autoturismului „Suzuki", cu numărul de

înmatriculare *****, era compania „Capital Leasing” SRL, între aceasta şi Celacu Andrian existând un contract de leasing financiar încheiat la 25 iunie 2018.

19. În cadrul cauzei penale, partea reclamantă a formulat şi o acţiune civilă privind repararea prejudiciului material, însă aceasta a fost lăsată spre examinare în procedura civilă.

20. Susţine că, CP „Mezelbrav” nu are calitatea de pârât în prezentul litigiu, întrucât, în calitate de posesor al sursei de pericol sporit, deţinea la data producerii accidentului o asigurare obligatorie de răspundere civilă auto (RCA), conform poliţei încheiate la 23 mai 2018 cu societatea de asigurare CA „General Asigurări” SA, document prezentat şi organului de urmărire penală.

21. În temeiul art.7 din Legea nr. 414, accidentul rutier din 12 februarie 2019 constituie un caz asigurat, iar potrivit art.15 din aceeaşi lege, despăgubirile rezultate din producerea accidentului trebuie solicitate de la asigurător, respectiv de la CA „General Asigurări” SA.

22. Prin urmare, consideră că despăgubirea reclamantului trebuia solicitată asigurătorului, în temeiul contractului de asigurare încheiat de CP „Mezelbrav”, care şi-a executat obligaţia de plată a primei de asigurare.

23. În şedinţa de judecată din data de 04 aprilie 2023 instanţa, prin încheiere protocolară, a dispus atragerea în cauză, în calitate de intervenient accesoriu, a CA „Grawe Carat Asigurări” SA.

24. *Prin referinţa depusă de intervenientul accesoriu CA „Grawe Carat Asigurări” SA* menţionează că, la 12 februarie 2019*,* a avut loc un accident rutier în urma căruia conducătorul autoturismului de model „Mercedes 208D”, cu numărul de înmatriculare *****, Opincă Andrei, a derapat pe contrasens şi a tamponat autoturismul de model „Suzuki”, cu numărul de înmatriculare *****, condus de Celacu Andrian.

25. Ca urmare a producerii accidentului, la data de 15 februarie 2019, Celacu Andrian a depus o cerere de despăgubire prin care a informat CA „Grawe Carat Asigurări” SA despre producerea accidentului.

26. În temeiul Contractului de asigurare a vehiculului terestru (CASCO) nr. AC180005/45 şi în conformitate cu art.19 alin.(1) din Legea nr.414 din 22 decembrie 2006 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, a fost deschis dosarul de daună nr.C/19/248 din 13 februarie 2019. În cadrul acestuia a fost examinat vehiculul avariat de model „Suzuki”, cu numărul de înmatriculare *****, fiind constatate poziţiile deteriorate în procesul-verbal de constatare a pagubelor, la întocmirea căruia au participat Opincă Andrei şi Celacu Andrian.

27. Conform Raportului de evaluare a pagubei nr. 900/04, întocmit de „Expert Auto Plus” SRL, s-a stabilit că reparaţia autovehiculului „Suzuki” cu numărul de înmatriculare ***** nu este justificată din punct de vedere economic, întrucât valoarea recondiţionării, în sumă de 324.777,02 lei, depăşeşte valoarea de piaţă a autovehiculului, estimată la 294.344,96 lei, ceea ce, potrivit art.2 din Legea nr. 414/2006, constituie daună totală.

28. Din certificatul de înmatriculare prezentat la data accidentului rezultă că proprietarul autoturismului „Suzuki” cu numărul de înmatriculare ***** era „Capital Leasing” SRL. Totodată, conform poliţei de asigurare a vehiculelor terestre nr. AC180005/45 din 25 iunie 2018, în cazul distrugerii totale, beneficiarul asigurării este „Capital Leasing” SRL.

29. În consecinţă, între CA „Grawe Carat Asigurări” şi „Capital Leasing” SRL a fost încheiat Acordul privind stabilirea cuantumului despăgubirii de asigurare nr.C/19/248, prin care „Capital Leasing” SRL a declarat că, prin achitarea sumei de 11.400 euro, toate pretenţiile decurgând din pagubele cunoscute sau care puteau fi cunoscute la data semnării acordului se consideră stinse, iar ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” şi-a executat integral obligaţiile ce îi revin din contractul de asigurare CASCO.

30. Intervenientul accesoriu CA „Grawe Carat Asigurări” susţine că, prin acest acord, părţile au convenit de comun acord asupra cuantumului integral al despăgubirii de asigurare pentru prejudiciul suportat ca urmare a producerii cazului asigurat, acordul având natura juridică a unei tranzacţii între părţi, care produce efectul autorităţii lucrului judecat, prezumând soluționarea definitivă a litigiului dintre acestea.

31. În temeiul acordului menţionat, CA „Grawe Carat Asigurări” a transferat suma de 232.075,50 lei (echivalentul a 11.400,00 euro, conform cursului oficial al BNM la data transferului), fapt confirmat prin ordinul de plată nr.3537 din 4 iunie 2019, îndeplinindu-şi astfel integral obligaţiile ce decurg din accidentul rutier produs la 12 februarie 2019.

32. De asemenea, s-a menţionat că, la data producerii accidentului, vehiculul de model „Mercedes 208D”, cu numărul de înmatriculare *****, era asigurat prin polița de asigurare de răspundere civilă auto internă (RCAI) seria RCAI-004064006, emisă de CA „General Asigurări” SA.

33. În şedinţa de judecată din data de 28 iunie 2023 instanţa, prin încheiere protocolară, a dispus atragerea în cauză, în calitate de intervenienţi accesorii, a CA „General Asigurări” SA şi SRL „Capital Leasing”.

34. *Prin referinţa depusă de intervenientul accesoriu OCN „Capital Leasing” SRL* indică că, la 25 iunie 2018, între OCN „Capital Leasing” SRL şi Celacu Andrian a fost încheiat contractul de leasing financiar nr. 3178, având ca obiect automobilul marca Suzuki SX4 S-Cross, anul fabricaţiei 2018, cu valoarea bunului de 15.200,00 euro.

35. Potrivit Anexei nr. 1- Graficul de plăţi, locatarul urma să achite preţul bunului, inclusiv comisioanele, dobânzile şi primele de asigurare facultativă CASCO, pe o perioadă de 60 luni de la data semnării contractului.

36. Conform pct.1.5 din contract, „Din momentul semnării Actului de predare-primire a bunului, locatarul dobândeşte dreptul de posesie şi folosinţă temporară asupra Bunului doar pe teritoriul Republicii Moldova.”

37. Totodată, potrivit pct.1.7, „Riscul pierderii fortuite sau al deteriorării accidentale a bunului, în conformitate cu art.318 Cod civil, se transferă locatarului în momentul în care acesta preia bunul în posesie şi folosinţă temporară şi semnează actul de predare-primire.”

38. În consecinţă, din momentul semnării contractului menţionat şi până la producerea cazului asigurat, locatarul a achitat, conform evidenţei contabile, suma totală de 7.830,79 euro, care include corpul finanţării, dobânda contractuală, comisioanele şi costul poliţei de asigurare CASCO.

39. Ulterior, în urma producerii riscului asigurat la 12 februarie 2019 şi a încheierii acordului privind stabilirea cuantumului despăgubirii de asigurare, către OCN „Capital Leasing” SRL, în calitate de proprietar al bunului, a fost transferată suma despăgubirii în mărime de 11.400,00 euro.

40. Din suma despăgubirii primite, o parte a fost reţinută pentru închiderea contractului de leasing financiar, iar diferenţa de 41.302,81 lei a fost transferată reclamantului.

41. *În continuare, prin referinţa depusă de CA „General Asigurări" SA se solicită respingerea acţiunii ca fiind neîntemeiată.*

42. În susţinerea poziţiei sale, menţionează că reclamanţii Celacu Andrian şi Celacu Elena nu sunt proprietarii automobilului vizat şi prin urmare, nu dispun de dreptul de a pretinde sume de bani în folosul propriu.

43. De asemenea, menţionează că reclamanţii au omis să indice în cererea de chemare în judecată faptul că, pentru autovehiculul de marcă Suzuki SX4 S-Cross, cu numărul de înmatriculare *****, beneficiarul asigurării OCN „Capital Leasing" SRL a încasat despăgubirea de asigurare în cuantum de 11.400,00 euro. În acest sens, a fost încheiat Acordul privind stabilirea cuantumului despăgubirii de asigurare, în sumă de 11.400,00 euro.

44. Prin urmare, toate eventualele pretenţii privind acordarea unor despăgubiri suplimentare urmează a fi înaintate către asigurătorul CASCO, CA „Grawe Carat Asigurări" S.A., care a asigurat autovehiculul Suzuki SX4 S-Cross, cu numărul de înmatriculare *****.

45. În consecutivitate, la 18 iunie 2024, reclamanţii Celacu Andrian şi Celacu Elena au depus o cerere de modificare a acţiunii, micşorând cuantumul pretenţiilor de la suma iniţială de 6.001,13 euro şi 1.200,00 lei la suma de 5.001,13 euro şi 1.200,00 lei, reprezentând despăgubiri materiale solicitate cu titlu de reparare a prejudiciului efectiv cauzat prin infracţiune.

Poziţia instanţei de fond:

46. Prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul central din 02 octombrie 2024, s-a respins ca neîntemeiată acţiunea înaintată Celacu Andrian şi Celacu Elena împotriva pârâţilor Cooperativa de Producţie „Mezelbrav" şi Opinca Andrei, intervenienţi accesorii CA „Grawe Carat Asigurări" SA, CA „General Asigurări" SA şi OCN „Capital Leasing" SRL privind repararea prejudiciului material şi încasarea cheltuielilor judiciare. S-a încasat, în mod solidar, din contul lui Celacu Andrian şi Celacu Elena în beneficiul Cooperativei de Producţie „Mezelbrav" suma de 4.000,00 lei cu titlul de asistenţă juridică.

Solicitarea apelanţilor:

47. La data de 24 octombrie 2024, apelanţii Celacu Andrian şi Celacu Elena au depus apel împotriva hotărârii instanţei de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanţei de fond cu pronunţarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Argumentele părţilor:

48. În susţinerea apelului, apelanţii au invocat că, instanţa de fond, în mod nejustificat, a respins acţiunea privind încasarea prejudiciului cauzat prin infracţiune de către Opincă Andrei şi COOP „Mezelbrav", deşi din probele administrate în cauză rezultă cu certitudine existenţa faptei ilicite, a prejudiciului material suferit şi a legăturii de cauzalitate dintre acestea.

49. Menţionează că, instanţa de fond a omis să ţină cont de faptul că Opincă Andrei este angajat al COOP „Mezelbrav", folosind mijlocul de pericol sporit aparţinând acesteia, motiv pentru care compania răspunde în solidar cu angajatul său pentru prejudiciul cauzat prin fapta ilicită.

50. Totodată, indică că, soţii Celacu Andrian şi Celacu Elena sunt căsătoriţi, iar patrimoniul acestora, cuprinzând drepturile şi obligaţiile patrimoniale se supune regimului juridic al proprietăţii comune în devălmăşie a soţilor.

51. Ca urmare a infracţiunii comise, au fost prejudiciaţi ambii soţi în raporturile contractuale de leasing financiar încheiate cu OCN „Capital Leasing" SRL. În cadrul acestor raporturi, Celacu Andrian a achitat companiei de leasing suma de 8.054,10 Euro în contul procurării automobilului de marcă Suzuki, distrus complet în urma accidentului rutier.

52. În urma evenimentului, compania de asigurări a restituit suma de 2.052,97 Euro, diferenţa rămasă nerecuperată fiind de 6.001,13 Euro, reprezentând prejudiciul material efectiv suferit de familia Celacu.

53. De asemenea, soţii Celacu au suportat cheltuieli suplimentare aferente evacuării automobilului avariat de la Orhei la Chişinău, în cuantum de 1.200,00 lei, sumă ce urmează a fi, de asemenea, recuperată de la persoanele responsabile civilmente.

54. În drept, şi-a întemeiat pretenţiile pe dispoziţiile art. art.219 alin.(1), (2); 221 alin.(2) Cod procedură civilă; art. art.1398 alin.(1)-(4); 1422 alin.(1); 1423 alin.(1), (2); 2013 alin.(1)-(5) Cod civil.

55. *Prin referinţa depusă de CA „General Asigurări" SA la 18 martie 2025 a pledat pentru respingerea apelului, cu menţinerea hotărârii instanţei de fond fără modificări.*

56. În motivare menţionează că, instanţa de fond corect a constat că nu poate fi acordată despăgubire de asigurare reclamanţilor Celacu Andrian şi Celacu Elena, atât timp cât aceştia nu sunt proprietari a mijlocului de transport de model Suzuki XS-S-Cross cu n/î *****, or, potrivit actelor anexate la cauza civilă despăgubirea poate fi acordată doar proprietarului şi beneficiarului OCN „Capital Leasing" SRL.

57. La caz, s-a mai stabilit şi faptul că, reclamanţilor Celacu Andrian şi Celacu Elena nu i-a fost cauzat un careva prejudiciu material prin accidentul produs la data de 12 februarie 2019, iar prejudiciul a fost cauzat proprietarului OCN „Capital Leasing" SRL.

58. La acest segment, instanţa de fond corect a constata că raporturile contractuale dintre Celacu Andrian şi OCN „Capital Leasing" SRL nu sunt opozabile pentru celelalte părţi or, aceste raporturi sunt stabilite prin înţelegerea acestora reflectată în contractul de leasing sau alte acte asupra cărora părţile vizate au ajuns la un acord.

59. De asemenea, instanţa de judecată a mai reţinut că, mijlocul de transport de model Suzuki XS4-S-Cross cu n/î *****, condus de Opinca Andrei deţinea asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule la CA „ General Asigurări" SA nr.RCAI- 00406006 din 23 mai 2018.

60. Astfel, la data de 28 iunie 2019 CA „Grawe Asigurări" SA care este asigurătorul de bunuri CASCO a autovehiculului Suzuki XS4-S-Cross cu n/î *****, a înaintat pretenţie privind recuperarea despăgubirii de asigurare în mărime de 11.400,00 euro către CA „General Asigurări" SA - care reprezintă asigurătorul de răspundere civilă auto a persoanei vinovate pârâtul Opinca Andrei, prin care a solicitat achitarea despăgubirii de asigurare în mărime de 11.400,00 euro sau echivalentul 232.075,50 lei, făcând trimitere la prevederile art.22 alin.(11) din Legea nr.414 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, care prevede că, *dacă la data producerii accidentului de autovehicul, persoana păgubită are în vigoare un contract de asigurare de bunuri pentru bunurile avariate sau distruse prin accidentul de autovehicul, proprietarul unor astfel de bunuri va fi despăgubit în temeiul acelui contract.*

61. Din materialele prezentate, administrate şi anexate la dosar, se deduce faptul că, CA „Grawe Asigurări" SA în calitate de asigurator CASCO şi-a îndeplinit obligaţiunile contractuale potrivit Contractului de asigurare şi a poliţei de asigurare facultativă nr.AC180005/45 din 25 iunie 2018 şi a achitat despăgubirea de asigurare în mărime de 11.400,00 Euro persoanei păgubite OCN „Capital Leasing" SRL, iar solicitarea adjudecării unor sume suplimentare din contul pârâţilor Cooperativei de Producţie „Mezelbrav" şi Opinca Andrei sunt neîntemeiate.

62. Totodată în corespundere cu copia certificatului de înmatriculare a mijlocului de transport de model Suzuki XS4-S-Cross cu n/î ***** se confirmă că proprietarul mijlocului de transport este OCN „Capital Leasing" SRL, iar Celacu Andrian poseda automobilul de fapt în baza unui contract de leasing.

63. Or, apelantul Celacu Andrian nu este proprietarul automobilului si nu dispune de dreptul de dispoziţie asupra bunului ci doar de atributul de posesie şi folosinţă.

64. Atrage atenţia că potrivit prevederilor art.22 alin.(11) din Legea nr.414 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, stipulează că, dacă, la data producerii accidentului de autovehicul, persoana păgubită care are în vigoare un contract de asigurare de bunuri pentru bunurile avariate sau distruse prin accidentul de autovehicul, proprietarul unor astfel de bunuri va fi despăgubit în temeiul acelui contract.

65. În acelaşi sens s-a expus şi Plenul CSJ în Hotărârea Explicativă nr.1 din 16.12.2013, unde la pct.24 unde este indicat că, se explică instanţelor de judecată că, în vederea reparării prejudiciului cauzat mijlocului de transport în rezultatul accidentului rutier instanţa de judecată poate fi sesizată, în contractele CASCO numai de către beneficiar, iar în contractele de asigurare obligatorie, de proprietarul de drept al autovehiculului.

66. La acest capitol, atrage atenţia instanţei, că nu poate fi acordată despăgubirea de asigurare reclamanţilor Celacu Andrian şi Celacu Elena, atâta timp cât aceştia nu sunt proprietarii mijlocului de transport Suzuki XS4-S-Cross cu n/î *****, or potrivit celor relatate supra despăgubirea poate fi acordată doar proprietarului si beneficiarul OCN „Capital Leasing" SRL, or, la materialele cauzei civile lipseşte acte care atestă dreptul reclamanţilor Celacu Andrian şi Celacu Elena de a se adresa în numele şi interesele OCN „Capital Leasing" SRL.

67. Astfel, atestă că reclamanţilor Celacu Andrian şi Celacu Elena nu i-a fost cauzat nici un prejudiciu material prin accident, prejudiciul fiind cauzat doar proprietarului OCN „Capital Leasing" SRL, însă potrivit invocărilor din cererea de chemare în judecată, solicitarea de a repara prejudiciul se referă în mod direct la Celacu Andrian şi Celacu Elena şi nu la încasarea prejudiciului material suportat în beneficiul proprietarului OCN „Capital Leasing" SRL.

68. Mai mult ca atât, apelanţii Celacu Andrian şi Celacu Elena în cererea de chemare în judecată menţionează că au achitat intervenientului accesoriu OCN „Capital Leasing" SRL suma de 8.054,10 Euro pentru procurarea autovehiculului Suzuki XS4-S-Cross cu n/î *****, iar de către OCN „Capital Leasing" SRL a fost restituită reclamanţilor doar suma de 2.052,97 Euro, fiind în pierdere cu suma de 6.001,13 Euro.

69. La acest capitol, atrage atentia instanţei că, raporturile contractuale dintre reclamantul Celacu Andrian şi intervenientul accesoriu OCN „Capital Leasing" SRL, nu vizează asigurătorul CA „Grawe Carat Asigurări" SA, astfel încât raporturile dintre părţi

sunt stabilite prin înţelegerea acestora expusă în contractul de leasing sau alte acte asupra cărora părţile au ajuns la un acord.

70. În acest context, menţionează că, CA „Grawe Carat Asigurări" SA în calitate de asigurator CASCO şi-a îndeplinit obligaţiunile contractuale potrivit Contractului de asigurare şi a Poliţei de asigurare facultativă nr.AC180005/45 din 25.06.2018 şi a achitat despăgubirea de asigurare în mărime de 11.400,00 Euro persoanei păgubite OCN „Capital Leasing" SRL, iar solicitarea unor sume suplimentare din contul pârâţilor Cooperativa de Producţie „Mezelbrav" şi Opincă Andrei sunt neîntemeiate si neprobate.

Declaraţiile părţilor în şedinţa de judecată:

71. Apelantul Celacu Andrian şi avocatul acestuia, Tatarciuc Ghenadie, au pledat pentru admiterea apelului, casarea hotărârii instanţei de fond şi pronunţarea unei noi hotărâri prin care acţiunea să fie admisă integral, menţionând că apelanţilor li s-a cauzat un prejudiciu material suplimentar în cuantum de 5.001,13 Euro, reprezentând prejudiciul material efectiv suferit şi 1.200,00 lei cu titlu de cheltuieli de evacuare a mijlocului de transport.

72. Intimaţii Opincă Andrei şi COOP „Mezelbrav", reprezentaţi de avocaţii Lazari Vitalie şi Doroftei Roman, precum şi intervenienţii accesorii CA „General Asigurări" SA, CA „Grawe Carat Asigurări" SA şi OCN „Capital Leasing" SRL, fiind legal citaţi pentru şedinţa de judecată prin intermediul poştei electronice (f.d.73-74, vol.II), la şedinţa de judecată nu s-au prezentat şi nici nu a comunicat instanţei motivele neprezentării, fapt pentru care, ţinând cont de prevederile art.379 alin.(2) Cod de procedură civilă, Colegiul civil consideră posibilă examinarea apelului în lipsa acestora.

Aprecierea instanţei de apel:

73. Analizând argumentele apelurilor prin prisma actelor şi circumstanţelor cauzei, raportate la dispoziţiile legale incidente speţei, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord, consideră apelul întemeiat şi care urmează a fi admis, din următoarele motive:

74. În acord cu prevederile art.385 lit.c) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre.

75. Conform art.386 alin.(1) Cod de procedură civilă, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

76. În conformitate cu prevederile art.373 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

77. Aşa dar, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, instanţa de apel are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

78. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

79. Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menţioneze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluţionarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84, 98).

80. Probatoriul administrat în speţă atestă că, la data de 25 iunie 2018, între „DAAC Auto" SRL, în calitate de vânzător, şi „Capital Leasing" SRL, în calitate de cumpărător, precum şi Celac Andrian, în calitate de persoană interesată – locatar, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a automobilului în scop de leasing.

81. Potrivit capitolului 3 din Contract, obiectul tranzacţiei l-a constituit automobilul de model Suzuki SX4 S-Cross, stabilit la preţul de 15.200,00 Euro (f.d.8, vol.II).

82. În continuare, conform Anexei nr.2 la Contractul de vânzare-cumpărare a automobilului SUZ-183 din 25 iunie 2018, rezultă că vânzătorul „DAAC Auto" SRL a predat bunul, iar cumpărătorul „Capital Leasing" SRL, împreună cu locatarul Celac Andrian, l-au primit, fapt ce confirmă executarea obligaţiei de predare a bunului de către vânzător (f.d.12, vol.II).

83. Ulterior, la data de 08 octombrie 2018, „Capital Leasing" SRL, în calitate de proprietar al automobilului, a eliberat o procură pe numele reclamantului Celac Andrian, prin care i-a conferit dreptul de utilizare şi exploatare a autoturismului, proprietate a companiei de leasing (f.d.14, vol.II).

84. Potrivit Actului de verificare a datoriilor aferent contractului de leasing financiar nr.3178 din 25 iunie 2018, rezultă că Celacu Andrian a achitat în beneficiul „Capital Leasing" SRL rate de leasing în sumă totală de 8.054,18 Euro (f.d.139, vol.I).

85. La fel, se constată că, la data de 12 februarie 2019, pe traseul R6 Orhei–Chişinău, a avut loc un accident rutier cu implicarea autovehiculului de model Mercedes 208 CDI, cu numărul de înmatriculare *****, condus de Opinca Andrei, şi a automobilului Suzuki SX4 S-Cross, cu numărul de înmatriculare *****, condus de reclamantul/apelantul Celacu Andrian.

86. Prin sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Central din 11 noiembrie 2019, Opinca Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute la art.264^1 alin.(1) Cod penal, aplicându-i-se în coroborare cu art.364^1 Cod de procedură penală, pedeapsa sub forma muncii neremunerate în folosul comunităţii pe o durată de 160 de ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

87. În ceea ce priveşte acţiunea civilă formulată de Celacu Andrian şi Celacu Elena în cadrul procesului penal, aceasta s-a admis parţial, în latura reparării prejudiciului moral şi s-a încasat de la Opinca Andrei în beneficiul lui Celacu Andrian şi Celacu Elena prejudiciul moral în mărime a câte 1.000,00 lei, pentru fiecare, iar în partea reparării prejudiciului

material acţiunea a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirii să se pronunţe instanţa în ordinea procedurii civile (f.d.14 Vol.I).

88. Împotriva acestei sentinţe, Opinca Andrei a declarat apel, care însă a fost respins ca neîntemeiat prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 23 iunie 2020, fiind menţinută sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Central, din 11 noiembrie 2019 (f.d.15–19, vol.I).

89. Prin decizia Colegiului penal al Curţii Supreme de Justiţie din 15 octombrie 2020, a fost declarat inadmisibil recursul ordinar formulat de avocatul Kebeş Alexei, în numele inculpatului Opinca Andrei, împotriva sentinţei şi a deciziei menţionate anterior (f.d.14–28, vol.I).

90. De asemenea, potrivit lucrărilor dosarului, Colegiul reţine că, autovehiculul de model Mercedes 208 CDI, cu numărul de înmatriculare *****, condus de Opinca Andrei la momentul producerii accidentului rutier, era asigurat de CA „General Asigurări" SA, în baza contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de autovehicule, conform poliţei RCA seria RCAI nr.004064006 din 23 mai 2018 (f.d.113, vol.I).

91. Totodată, autovehiculul de model Suzuki SX4 S-Cross, cu numărul de înmatriculare *****, deţinut şi utilizat de reclamantul Celacu Andrian, era asigurat CASCO la CA „Grawe Carat Asigurări" SA, în baza contractului de asigurare şi a poliţei de asigurare facultativă nr.AC180005/45 din 25 iunie 2018, valoarea autovehiculului preluat în asigurare fiind stabilită la 15.200,00 Euro (f.d.189, vol.I).

92. În urma producerii accidentului rutier din 12 februarie 2019, la data de 15 februarie 2019, reclamantul Celacu Andrian a depus o cerere de stabilire şi achitare a despăgubirii de asigurare la asigurătorul CASCO – CA „Grawe Carat Asigurări" SA (f.d.81, vol.I).

93. Ulterior, la data de 23 aprilie 2019, în prezenţa reprezentantului CA „General Asigurări" SA, asigurătorul persoanei vinovate Opinca Andrei, precum şi a reclamantului Celacu Andrian, s-a întocmit procesul-verbal de constatare a daunelor nr.C/19/248, prin care prejudiciul a fost estimat la suma de 232.075,00 lei (f.d.85–86, vol.I).

94. Iar prin raportul de evaluare nr.900/04A din 23 aprilie 2019, întocmit de expertul independent „Expert Auto Plus" SRL, s-a stabilit că valoarea prejudiciului cauzat autovehiculului Suzuki SX4 S-Cross, cu numărul de înmatriculare *****, în urma accidentului rutier din 12 februarie 2019, constituie 324.777,02 lei, în timp ce valoarea asigurată a acestuia era de 15.200,00 Euro, echivalentul a 294.344,96 lei. În raport de aceste constatări, expertul a concluzionat că recondiţionarea autovehiculului nu este raţională, apreciind totodată valoarea rămasă a acestuia, în urma accidentului, la suma de 66.161,39 lei (f.d.170–184, vol.I).

95. În continuare, potrivit contractului de asigurare şi poliţei de asigurare facultativă nr.AC180005/45 din 25 iunie 2018, încheiate între CA „Grawe Carat Asigurări" SA şi OCN „Capital Leasing" SRL, la punctul 6.17 din contract se prevede că asigurătorul achită 75% din valoarea autovehiculului preluat la asigurare. Prin urmare, având în vedere că autovehiculul a fost asigurat la suma de 15.200,00 euro, despăgubirea de asigurare urma să constituie 11.400,00 euro (15.200,00 – 25%) (f.d.83–84, vol.I).

96. Ca urmare a finalizării evaluării daunelor produse prin accidentul rutier din 12 februarie 2019, OCN „Capital Leasing" SRL, în calitate de proprietar al autovehiculului la acel moment, a semnat, fără obiecţii, cu CA „Grawe Carat Asigurări" SA, acordul privind

stabilirea cuantumului despăgubirii de asigurare ca urmare a producerii riscului asigurat, în conformitate cu art.22 alin.(1) din Legea nr.414/2006 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (f.d.165, vol.I).

97. În temeiul Ordinului de plată nr.164 din 6 iunie 2019, OCN „Capital Leasing" SRL a efectuat transferul sumei de 41.302,81 lei în contul reclamantului Celacu Andrian, cu titlu de transfer al despăgubirii de asigurare primite de la compania de asigurări, în conformitate cu cererea nr.400 din 05 iunie 2019 (f.d.141, vol.I).

98. La data de 20 iulie 2021, reclamantul Celacu Andrian a înstrăinat cumpărătorului Procopciuc Svetlana autovehiculul de model Suzuki SX4 S-Cross, cu numărul de înmatriculare *****, pentru suma de 20.000,00 lei (f.d.243, vol.I).

99. Ulterior, reclamanţii Celacu Adrian şi Celacu Elena au iniţiat în faţa instanţei de judecată o acţiune prin care au solicitat revendicarea solidară a sumei de 5.001,13 Euro de la SRL „Mezelbrav" şi Opinca Andrei, sumă care reprezintă diferenţa neacoperită dintre sumele achitate de reclamantul Celacu Adrian către OCN „Capital Leasing" SRL, cu titlu de rate de leasing, şi suma ulterior primită cu titlu de despăgubire de asigurare de la compania de asigurări, precum şi încasarea sumei de 1.200,00 lei, reprezentând cheltuieli ocazionate de evacuare a mijlocului de transport.

100. Prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 02 octombrie 2024, cererea de chemare în judecată la acţiunea înaintată de Celacu Adrian şi Celacu Elena privind încasarea prejudiciului materiall, s-a respins ca neîntemeiată.

101. Nefiind de acord cu soluţia luată pe caz, Celacu Adrian şi Celacu Elena, în persoana reprezentantului, avocat Tatarciuc Ghenadie, au înaintat prezenta cerere de apel.

102. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel şi raportându-le la suportul probatoriu, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite apelul şi de a casa parţial hotărârea instanţei de fond cu emiterea unei noi hotărâri de admitere parţială a cererii de chemare în judecată înaintate, cu încasarea prejudiciului material doar de la Opinca Andrei.

103. Potrivit art.123 alin.(3) Cod de procedură civilă, sentinţa pronunţată de instanţa judecătorească într-o cauză penală, rămasă irevocabilă, este obligatorie pentru instanţa chemată să se pronunţe asupra efectelor juridice civile ale actelor persoanei împotriva căreia s-a pronunţat sentinţa numai dacă aceste acte au avut loc şi numai în măsura în care au fost săvârşite de persoana în cauză.

104. Conform art.14 alin. (1) Codul civil (în vigoare până la data de 01.03.2019), persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. (2) Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum şi beneficiul neobţinut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

105. În continuare, potrivit art.514 Cod civil (în vigoare până la data de 01.03.2019), obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

106. Conform art. 1398 alin.(1) Codul civil, (în vigoare până la data de 01.03.2019), cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Alin.(2) prevede că prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

107. Astfel, normele legale enunţate în pct.104-106 *supra* garantează persoanei păgubite repararea integrală a prejudiciului cauzat acesteia prin fapt ilicit (delict), precum şi prin orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii, potrivit principiului *restitutio in integrum.*

108. În speţă, Colegiul civil constată că, prejudiciul material cauzat reclamanţilor/ apelanţilor Celacu Adrian şi Celacu Elena derivă direct din accidentul rutier produs la 12 februarie 2019, implicând autoturismul Suzuki SX4 S-Cross, condus de Celacu Adrian şi autoturismul Mercedes 208 CDI, condus de Opinca Andrei.

109. Totodată, din ansamblul probelor administrate reiese că, autovehiculul Suzuki SX4 S-Cross, deţinut şi utilizat de reclamantul/apelantul Celacu Adrian, era asigurat CASCO la CA „Grawe Carat Asigurări" SA, valoarea asigurată fiind de 15.200,00 euro. Ca urmare a accidentului, autovehiculul a suferit avarii grave, iar valoarea pagubei reale a depăşit 75% din valoarea de asigurare, fapt ce, potrivit art.23 alin.(11) din Legea nr.414/2006, califică situaţia drept daună totală. Aceasta relevă existenţa unui prejudiciu obiectiv, grav şi ireversibil, impunând acordarea unei despăgubiri corespunzătoare pierderii suferite.

110. În baza contractului de asigurare facultativă, la punctul 6.17, se stipulează că asigurătorul achită 75% din valoarea autovehiculului asigurat în caz de daună totală. Aplicarea acestei clauze a determinat plata unei despăgubiri în cuantum de 11.400,00 euro, sumă transferată de CA „Grawe Carat Asigurări" SA către OCN „Capital Leasing" SRL, proprietarul juridic al automobilului la momentul producerii accidentului. Această plată dovedeşte executarea integrală a obligaţiei contractuale de către asigurătorul CASCO, conform contractului de asigurare şi documentelor de plată depuse la dosar.

111. Totodată, s-a stabilit că reclamanţii/apelanţii au achitat către OCN „Capital Leasing" SRL, în baza contractului de leasing financiar, suma totală de 8.054,10 euro, reprezentând rate de leasing achitate pentru procurarea şi utilizarea autovehiculului. Din această sumă, leasingul le-a restituit ulterior diferenţa de 2.052,97 euro, corespunzător părţii neutilizate a contractului, iar ulterior, prin vânzarea vehiculului avariat, reclamanţii au mai obţinut suma de 20.000,00 lei. Această succesiune de operaţiuni evidenţiază că, deşi o parte din pierdere a fost compensată, reclamanţii au rămas cu un prejudiciu efectiv cauzat, dar nereparat, în mărime de 5.001,13 euro.

112. Or, după compensarea parţială prin restituirea sumei de către OCN „Capital Leasing" SRL şi valorificarea epavei, pierderea patrimonială efectivă suportată de reclamanţi, ca rezultat al comiterii accidentului rutier (delictului) de către pârâtul/intimatul Opinca Andrei, dar nereparată, este de 5.001,13 euro, care constituie de asemenea prejudiciul real cauzat reclamanţilor/apelanţi.

113. În acest context, Colegiul civil ţine să evidenţieze că, raporturile contractuale de leasing existente între reclamanţi şi OCN „Capital Leasing" SRL nu pot afecta dreptul reclamanţilor/apelanţilor de a solicita repararea prejudiciului de la terţul vinovat de producerea accidentului, întrucât aceste raporturi sunt opozabile doar între părţile contractului de leasing şi nu exclud răspunderea delictuală a persoanei care, prin acţiunea sa culpabilă, a cauzat efectiv pierderea patrimonială. Cu alte cuvinte, faptul că prejudiciul s-a manifestat asupra unui bun aflat în folosinţa reclamantului, chiar dacă proprietatea formală aparţinea locatorului, nu modifică caracterul real şi direct al pierderii suportate de acesta.

114. Mai mult, conform art.22 alin.(11) din Legea nr.414/2006 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, dacă, la data producerii accidentului de autovehicul,

persoana păgubită are în vigoare un contract de asigurare de bunuri pentru bunurile avariate sau distruse prin accidentul de autovehicul, proprietarul unor astfel de bunuri va fi despăgubit în temeiul acelui contract. (13) Întru respectarea prevederilor alin.(12), asigurătorul de bunuri al persoanei păgubite recuperează despăgubirea de asigurare plătită acesteia de la asigurătorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, în limitele stabilite de prezenta lege pentru unul şi acelaşi accident.

115. Din interpretarea acestor prevederi legale rezultă, că plata efectuată de asigurătorul CASCO nu exonerează autorul faptei de răspunderea pentru prejudiciul integral, ci doar transferă temporar riscul financiar între asigurători, fără a afecta dreptul persoanei păgubite la repararea integrală a pierderii efective.

116. Prin urmare, chiar dacă CA „Grawe Carat Asigurări" SA şi-a îndeplinit obligaţia contractuală prin plata despăgubirii către OCN „Capital Leasing" SRL, această plată nu acoperă integral prejudiciul reclamanţilor/apelanţilor, care au rămas cu o pierdere de 5.001,13 euro. Această sumă reflectă diferenţa dintre costurile reale suportate pentru obţinerea şi utilizarea bunului şi sumele recuperate efectiv prin asigurare şi valorificare ulterioară, fiind, aşadar, consecinţa directă şi reală a faptei ilicite săvârşite de Opinca Andrei.

117. Având în vedere existenţa acestei legături cauzale şi dat fiind că, vinovăţia pentru producerea accidentului revine exclusiv lui Opinca Andrei, care a fost recunoscut vinovat de săvârşirea acestui accident (delict) prin sentinţa Judecătoriei Orhei din 11 noiembrie 2019, menţinută prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 23 iunie 2020 şi decizia Curţii Supreme de Justiţie la 15 octombrie 2020, Colegiul civil conchide că, responsabilitatea pentru repararea acestei părţi a prejudiciului patrimonial cauzat reclamanţilor/apelanţi Celacu Andrian şi Celacu Elena revine în exclusivitate persoanei vinovate de comiterea accidentului, adică autorului faptei ilicite Opinca Andrei. Or, la caz, nu sunt întrunite condiţiile legale pentru angajarea răspunderii civile în această latură, în mod solidar, cu pârâtul/intimatul Opinca Andrei, şi a companiei la care era angajat acesta - SRL „Mizelbrav".

118. Astfel, deşi accidentul s-a produs în contextul utilizării unui autovehicul, izvor tipic de pericol sporit, situaţia, în prezenta speţă, obligaţia reparării prejudiciului patrimonial în partea descrisă în pct.111-112 *supra*, urmează a fi analizată nu doar prin prisma dispoziţiilor legale care reglementează răspunderea posesorului izvorului de pericol sporit, ci şi prin prisma principiilor generale ale răspunderii civile delictuale, potrivit cărora, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie (autorul) este obligat să repare prejudiciul patrimonial.

119. Plenul CSJ, în hotărârea Explicativă nr.11 din 16.12.2013, pct.38, confirmă că, în cazul în care mărimea prejudiciului cauzat la avarierea sau distrugerea de bunuri, sau în caz de vătămări corporale sau deces, depăşeşte limitele răspunderii asigurătorului de răspundere civilă auto, obligaţia de plată a diferenţei îi revine persoanei răspunzătoare de producerea accidentului (art.16 alin.(2) din Legea nr.414-XVI).

120. Referitor la susţinerea primei instanţe potrivit căreia Celacu Andrian nu ar fi fost proprietarul mijlocului de transport, ci doar locatar în baza contractului de leasing, Colegiul apreciază că această argumentare este formală şi nefondată.

121. Sub acest spect, Colegiul civil relevă că, simplul fapt că reclamanţii/apelanţii Celacu Andrian şi Celacu Elena nu deţineau, la momentul producerii accidentului, titlul de proprietate asupra autovehiculului nu poate conduce, în mod automat, la lipsirea lor de

dreptul de a solicita repararea prejudiciului cauzat. Or, în materie civilă, protecţia juridică nu se acordă exclusiv titularului dreptului de proprietate, ci oricărei persoane care dovedeşte un interes patrimonial legitim, afectat direct prin fapta ilicită a altuia.

122. Astfel, potrivit principiului general al reparaţiei prejudiciului (*restitutio in integrum*), consacrat de art.14 alin.(1) Cod civil (în vigoare până la data de 01.03.2019), persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. (2) Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum şi beneficiul neobţinut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

123. În speţă, deşi dreptul de proprietate aparţinea formal OCN „Capital Leasing" SRL, Celacu Andrian era posesorul legitim al autovehiculului şi cel care a suportat efectiv consecinţele economice (patrimoniale) ale distrugerii acestuia.

124. Or, potrivit materialelor cauzei, reclamanţii/apelanţii au achitat o parte substanţială din valoarea autovehiculului, asumându-şi obligaţiile de plată, riscurile de exploatare şi întreţinere, precum şi sarcina asigurării bunului. Aceste elemente demonstrează că, riscul economic şi beneficiul de folosinţă au fost transferate asupra sa, chiar dacă dreptul de proprietate rămânea, temporar, la societatea de leasing.

125. Or, prin producerea accidentului rutier, reclamanţii/apelanţi au fost lipsiţi de bunul pe care îl foloseau şi pentru care au achitat rate semnificative, ceea ce constituie o pierdere patrimonială concretă şi directă. În consecinţă, caracterul de neproprietar al reclamanţilor/ apelanţilor nu exclude posibilitatea de a pretinde despăgubiri, ci dimpotrivă, confirmă necesitatea de a i se recunoaşte calitatea de persoană păgubită în sensul art.22 alin.(11) şi (13) din Legea nr.414/2006 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto.

126. Totodată, jurisprudenţa naţională şi cea europeană au consacrat constant faptul că posesorul legitim al unui bun are dreptul la despăgubiri pentru prejudiciul suferit, întrucât răspunderea civilă delictuală vizează repararea pagubei efectiv produse patrimoniului unei persoane, nu doar apărarea unui titlu de proprietate. Prin urmare, ceea ce contează este existenţa unei pierderi reale şi a legăturii de cauzalitate dintre fapta ilicită şi această pierdere, nu calitatea juridică formală asupra bunului.

127. În aceste condiţii, Colegiul apreciază că motivarea primei instanţe, potrivit căreia doar proprietarul de drept OCN „Capital Leasing" SRL ar putea solicita despăgubirea, ignoră realitatea economică a raporturilor de leasing şi principiul echităţii care impune ca repararea prejudiciului să revină celui care a suportat efectiv consecinţele materiale ale faptei ilicite.

128. De altfel, în momentul producerii accidentului, autovehiculul era în posesia şi folosinţa deplină a lui Celacu Andrian, fiind utilizat exclusiv de acesta şi asigurat prin poliţa CASCO contractată în numele său. Această situaţie conferă reclamanţilor/apelanţilor un drept propriu de a solicita repararea prejudiciului rezultat din imposibilitatea de a continua utilizarea bunului şi din pierderea investiţiei financiare realizate prin plata ratelor de leasing.

129. Potrivit plenului CSJ în hotărârea Explicativă nr.11 din 16.12.2013, pct.3 se explică că, posesor de autovehicul este proprietarul de drept al autovehiculului, precum şi persoana care posedă autovehiculul în temeiul unui contract de locaţiune, comodat, contract de leasing sau al unor alte titluri prevăzute de legislaţie.

130. Din aceste considerente, Colegiul reţine că reclamanţi/apelanţi deţin calitate procesuală activă pentru a solicita de la pârâtul/intimatul Opinca Andrei compensarea prejudiciului material rămas neacoperit, întrucât înşişi ei au suportat o pierdere patrimonială efectivă rezultată din distrugerea autovehiculului.

131. Prin urmare, argumentul primei instanţe privind lipsa dreptului de proprietate al reclamanţilor/apelanţilor nu poate fi acceptat, fiind contrar dispoziţiilor legale, principiilor generale ale răspunderii civile delictuale şi jurisprudenţei constante care protejează interesele patrimoniale legitime ale posesorilor şi utilizatorilor de bunuri.

132. Pe lângă pierderea patrimonială reprezentată de diferenţa dintre sumele achitate pentru autovehicul şi cele recuperate ulterior, Colegiul constată că reclamanţii/apelanţii au suportat şi cheltuieli suplimentare legate de evacuarea autovehiculului avariat, în cuantum de 1.200,00 lei.

133. Aceste cheltuieli au fost efectuate în mod necesar şi rezonabil, fiind o consecinţă directă şi inevitabilă a accidentului rutier produs prin culpa exclusivă a pârâtului/intimatului Opinca Andrei. În lipsa evenimentului rutier, reclamanţii/apelanţii nu ar fi fost puşi în situaţia de a contracta servicii de tractare şi evacuare, motiv pentru care aceste sume trebuie considerate parte integrantă a prejudiciului material total.

134. Pe cale de consecinţă, Colegiul apreciază că aceste cheltuieli de evacuare sunt justificate, dovedite şi direct legate de fapta ilicită a pârâtului/intimatului, motiv pentru care urmează a fi încasate de la Opinca Andrei în beneficiul reclamanţilor/apelanţilor, alături de prejudiciul principal de 5.001,13 euro.

135. Aşadar, recapitulând cele expuse, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Celacu Andrian şi Celacu Elena, de a casa parţial hotărârea instanţei de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Celacu Andrian şi Celacu Elena va fi admisă parţial.

136. În conformitate cu art.385 lit.c) CPC, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord, -

d e c i d e :

Se admite cererea de apel declarată de Celacu Andrian şi Celacu Elena împotriva hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Central din 02 octombrie 2024.

Se casează parţial hotărârea judecătoriei Orhei, sediul central din 02 octombrie 2024, în latura respingerii cererii de chemare în judecată înaintate de Celacu Andrian şi Celacu Elena către Opinca Andrei privind repararea prejudiciului material, cu emiterea a partea casată a unei noi hotărâri, după cum urmează:

Se admite parţial cererea de chemare în judecată înaintată de Celacu Andrian şi Celacu Elena către Cooperativa de Producţie „Mezelbrav” şi Opinca Andrei, intervenienţi accesorii CA „Grawe Carat Asigurări” SA, CA „General Asigurări” SA şi OCN „Capital Leasing” SRL privind repararea prejudiciului material.

Se încasează de la Opinca Andrei, IDNP *****, în beneficiul lui Celacu Andrian, IDNP ***** şi Celacu Elena, IDNP *****, prejudiciul material în suma de 5.001,12 (cinci mii unu, 12) Euro şi 1.200,00 (una mie două sute, 00) lei.

În rest, dispoziţiile hotărârii se menţin fără modificări.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei Stanislav Grosu

Judecătorii Alina Ţihonschi

Radu Holban